

Kees de Graaf, Stichting Flora en Faunabescherming

“De bouwers onttrekken tientallen hectares leefgebied zonder zich aan de compensatieplicht te houden”

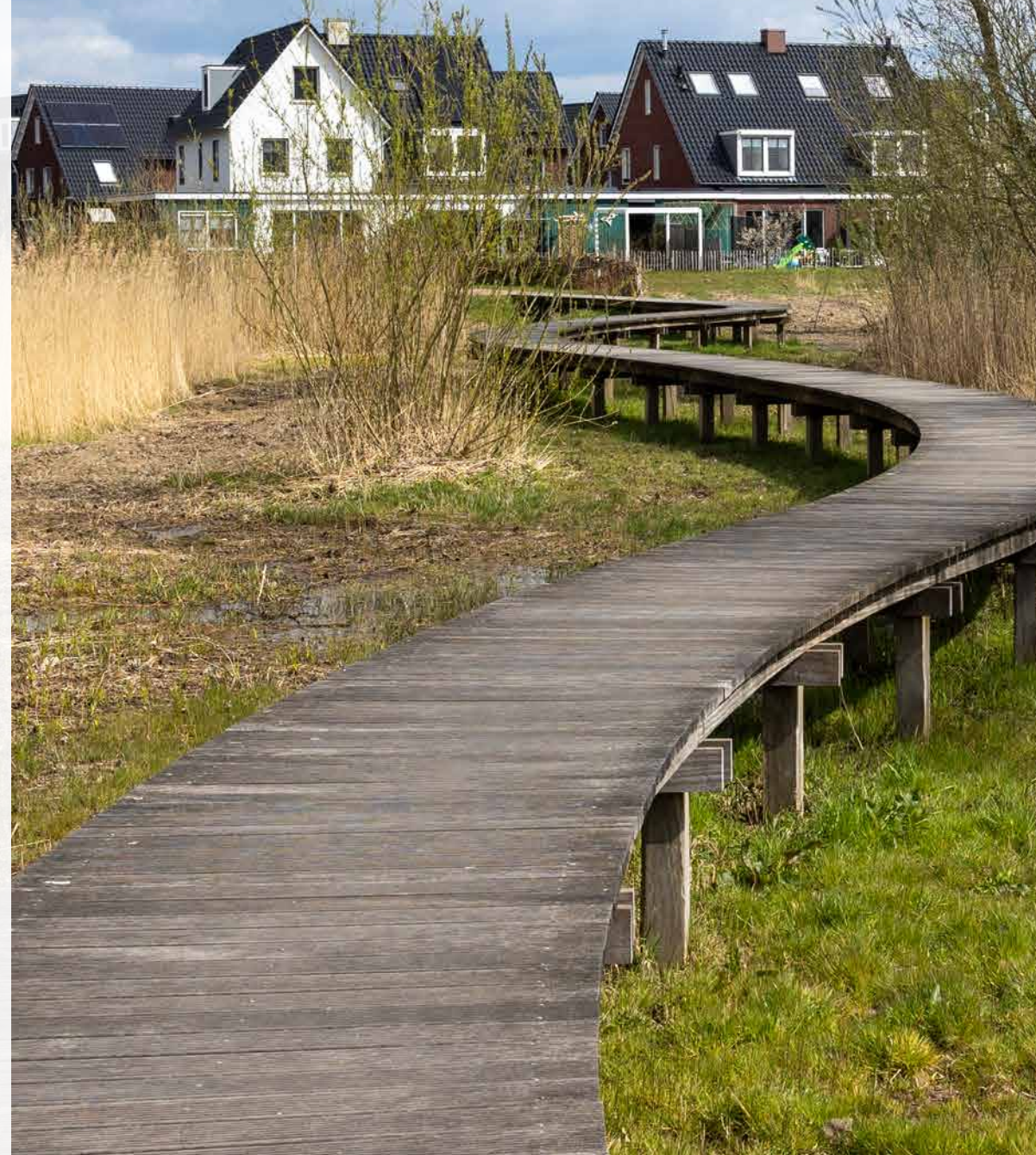
“Ja, woningbouw verdringt natuur. In Weesp op niet mis te verstane wijze. Sinds enige jaren worden we ermee geconfronteerd in de Bloemendalerpolder. De provincie Noord-Holland heeft de polder aangewezen als woningbouwlocatie voor 2725 woningen. Volgens de natuurwetvergunning die de Gedeputeerde Staten hebben afgegeven, moet er wel gecompenseerd worden voor leefgebiedsverlies voor heikikker, rugstreeppad en platte schijfhorenslak. De vergunning betreft ook wezel, hermelijn, buizerd, havik en ransuil. Hun leefgebied mag worden teruggebracht van 300 naar 100 hectare in de Bloemendalerpolder, mits het resterende landbouwgebied geschikt wordt gemaakt door veruiging, een hoger waterpeil, et cetera. De vergunning biedt ruimte om in fases te compenseren; compensatie-uitklapmodel wordt dit genoemd. Hiermee wordt niet voldaan aan functionele compensatie die normaliter vooraf dient te gebeuren. Onze stichting heeft de vergunning aangevochten, maar de Raad van State is tot onze grote teleurstelling akkoord gegaan. In de praktijk blijkt het uitklapmodel niet te werken. De bouwers onttrekken tientallen hectares leefgebied zonder zich aan de compensatieplicht te houden. Er is al 180 hectare leefgebied verloren gegaan en nagenoeg geen hectare verbeterd. Een handhavingsverzoek van onze stichting bij de provinciale Omgevingsdienst heeft niks uitgehaald. Die sluit de ogen, net als de Noord-Hollandse rechtbank. We hebben een hoger beroep bij de Raad van State aangetekend. Het wachten is op de uitspraak. Wordt dit uitklapmodel verder in Nederland doorgevoerd, dan is het hek van de dam. Compensatie/optimalisatie moet vooraf gebeuren, zodat niet gaandeweg het proces discussies ontstaan. Een maand na de vergunningverlening hebben we al een handhavingsverzoek ingediend. Dat is veelzeggend. De woningbouw in de polder betekent de nekslag voor beschermde soorten.”

Meer informatie: edepot.wur.nl/428973

“Door de nadruk op woningbouw komt de ruimte voor natuur in het gedrang”

De gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur. Lokale partijen zullen zich onder meer profileren op het thema woningbouw. Wat betekent dit voor de natuur?

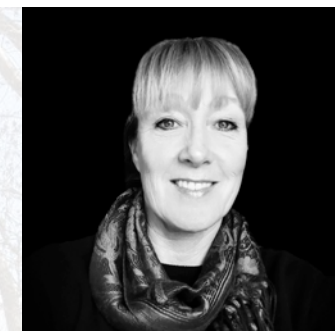
— Ria Dubbeldam (samenstelling)

Ivka Orbon, directeur BrabantAdvies

“Natuur en woningbouw worden snel als een tegenstelling gepresenteerd, maar dat hoeft niet per se zo te zijn”

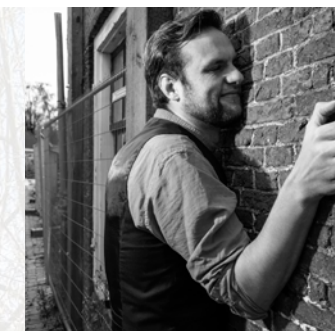
“In geval van de hard begrensde natuurgebieden, ben ik er niet zo bang voor. In Brabant zijn die in ieder geval scherp gedefinieerd. Na de decentralisatie heeft de provincie, in wat voorheen de EHS was, haar rol genomen. Verder, natuur en woningbouw worden snel als een tegenstelling gepresenteerd, maar dat hoeft niet per se zo te zijn. In ons advies *Rood voor Groen* laten we zien hoe slimme combinaties zijn te maken van rood met groen, waardoor het groen is mee te financieren. Dus: voor wat hoort wat. Als je mooi wilt wonen, vraagt dat om een zorgplicht voor natuur. Voor sommige locaties kan dat een uitkomst zijn. Maar lang niet overal. We moeten opletten dat we het landschap niet vernachelen met woningbouw en – vergeet niet – logistieke infrastructuur. In ons advies over de leefomgeving, dat we aan het voorbereiden zijn, zullen we neerzetten hoe de provincie meer dan nu de regie zou moeten voeren. De woningnood is een urgent probleem en gemeenten zijn geneigd te snel in het automatisme van uitbreidingslocaties te schieten. Ze zouden veel meer over kwaliteit moeten nadenken. Kijk naar inbreidingsmogelijkheden, met kansen voor tijdelijkheid en verduurzaming door bijvoorbeeld tiny houses en houtbouw en een flinke kwaliteitsimpuls voor mindere gebieden waaronder niet fraaie stadsranden. Dit kwalitatieve vraagstuk vraagt maatwerk. De oproep die we aan de provincie zullen doen is dan ook: zoek een goede samenwerking met de gemeenten. Door verdichting in plaats van verdunning en daar waar het kan rood met groen, is de open ruimte, natuur en groen te sparen.”

Mariska Hulswé, Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen

“Het is uiterst merkwaardig dat de omgevingsvisie die uitgaat van het ‘nee, tenzij’-principe direct op zijn kop wordt gezet”

“Natuur in het gedrang? Dat willen we in de gemeente Renkum niet laten gebeuren. Dus inbreiden in plaats van uitbreiden. Het levert momenteel behoorlijk wat gekrakeel op in de plaatselijke politiek en media. De VVD heeft het bouwen buiten de bebouwde kom op de politieke agenda gezet. Terwijl onze gemeente net een participatietraject heeft afgerond voor de omgevingsvisie Renkum 2040, waarin wat betreft bouwen in het buitengebied tot een ‘nee, tenzij’-beleid is besloten. In onze gemeente moet je namelijk heel goed zoeken om bouwlocaties te vinden die buiten het Gelders Natuurnetwerk of Natura 2000-gebied vallen. Sommige politieke partijen vinden echter dat we meer voorrang moeten geven aan mensen. We begrijpen heel goed dat er woningen bij moeten komen voor de behoefte die we hier hebben, en dat gebeurt ook. Tot 2030 kunnen met name voor eigen inwoners 900 woningen gebouwd worden: binnen de bebouwde kom. Maar voor nieuwe woningen in de natuur voor de covid-aanwas uit de Randstad die in de natuur wil gaan wonen, dáár wil onze stichting een stokje voor steken. We hebben de Europese opdracht om Natura 2000-gebieden juist uit te breiden, en zeker niet kleiner te maken. Laten we die opdracht nou serieus nemen. Natuur die is opgeofferd komt nooit meer terug. Van een democratie mag je verwachten dat de resultaat van een participatietraject met partijen en burgers serieus wordt genomen. Ik vind het daarom uiterst merkwaardig dat de omgevingsvisie die uitgaat van het ‘nee, tenzij’-principe direct op zijn kop wordt gezet; nee is namelijk het tegenovergestelde van ja.”

Christian Pfeiffer, beleidsmedewerker Erfgoedvereniging Heemschut

“We moeten durven kiezen voor andere waarden dan alleen maar ‘bouwen, bouwen en bouwen’”

“De bouwlobby draait op volle toeren. Bijna dagelijks horen we de stelling dat er een miljoen woningen moeten worden bijgebouwd om aan de behoefte voor huizen te blijven voorzien. Dat getal is het werk van een slimme marketingtruc van de gezamenlijke bouwbedrijven. Met wat nazoeken blijkt al snel dat dit een groot vraagteken is. Gevaarlijker is dat de stelling voor een miljoen extra woningen meer en meer wordt gekoppeld aan de gedachte dat dit vooral in het buitengebied snel te realiseren is. Zo ontstaat de ideale situatie voor de grote projectontwikkelaars die vaak al jaren grondposities hebben rondom de belangrijkste steden. Het volbouwen van de polders is daarmee terug op de politieke agenda en de mantra om vooral binnenstedelijk te verdichten wordt steeds zwakker. Met het volbouwen van de polders gaat cultuurlandschap en natuur verloren. Vanuit Heemschut voeren we vooral actie voor al dat cultuurlandschap dat Nederland zo uniek maakt. Al enige jaren lobbyen we voor een sterkere overheid die deze beslissingen niet aan het gevoel, de vrije markt en lokale gemeenten overlaten. Wij willen een duidelijke visie en koers voor de toekomst van Nederland, waarin de belangen voor woningbouw, erfgoed, cultuur, mobiliteit, identiteit en natuur zorgvuldig worden afgewogen. Daarbij moeten we durven kiezen voor andere waarden dan alleen maar ‘bouwen, bouwen en bouwen’ en de keuze maken voor creatievere oplossingen om ons woningtekort op te lossen, zoals het herbestemmen van al die leegstaande kantoren of het verdichten van de plekken die al bebouwd zijn, maar waar het veel efficiënter kan.”